

**CRNA GORA
NACIONALNI SAVJET ZA OBRAZOVANJE**

Broj: 023-1161/2019-31

Podgorica, 17. jul 2019. godine

Na osnovu člana 112 Opšteg Zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07 i „Službeni list CG“, br. 45/10, 45/11, 36/13, 39/13, 44/13 i 47/17) i člana 10 Pravilnika o organizaciji stručnog usavršavanja nastavnika i načinu izbora autora programa stručnog usavršavanja („Službeni list Crne Gore“ br. 63/16), Nacionalni savjet za obrazovanje je na sjednici održanoj 16. jula 2019. godine, donio

ODLUKU

I

Donose se programi stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2019/2020 i 2020/2021. godinu za predškolsko vaspitanje i obrazovanje, osnovno obrazovanje i vaspitanje i opšte srednje obrazovanje:

I OCJENJIVANJE

1. Pisanje test-zadataka (prirodne nauke-biologija, fizika, hemija);
2. Elektronski testovi u nastavnom procesu;
3. Ocjenjivanje u funkciji razvoja učenika, unapređivanja nastave i učenja u školi;
4. Ocjenjivanje u nastavi maternjeg jezika i književnosti;
5. Planiranje ocjenjivanja u nastavi Informatike sa tehnikom;
6. Tehnike ocjenjivanja u nastavi matematike u osnovnoj školi;
7. Ocjenjivanje u funkciji razvoja učenika i unapređivanja nastave i učenja;
8. Testovi znanja - vodič za izradu i primenu;
9. Izrada i ocjenjivanje eseja u nastavi jezika i književnosti;
10. Izrada test zadataka u nastavi jezika i književnosti;
11. Ocjenjivanje rada i postignuća učenika - savremeni problemi i komparativni pristup - evropska iskustva;
12. Nastava orijentisana na učenje;
13. Ishodi učenja i usvajanje gramatičkih sadržaja na času francuskog/stranog jezika;
14. Planiranje ocjenjivanja u Crnogorskom-srpskom, bosanskom, hrvatskom jeziku i književnosti u II i III ciklusu;
15. Ocjenjivanje vještine usmenog izražavanja;
16. Opisno ocjenjivanje u I ciklusu osnovne škole;
17. Primjena metodičkih principa i usklađivanje ocjenjivanje sa ishodima učenja i definisanje kriterijuma ocjenjivanja programa usmjerenih na ishode;
18. Vrednovanje usmene i pisane jezičke produkcije učenika u osnovnoj školi;
19. Eksterno testiranje iz prirodnih nauka – III ciklus;
20. Pisana provjera znanja učenika u nastavi geografije u skladu s pravnom regulativom;

II AKTIVNE METODE NASTAVE/UČENJA (uključujući i nastavu u kombinovanim odjeljenjima)

21. Nastava Crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti u I ciklusu osnovne škole;
22. Saradnički oblici učenja u osnovnoj školi;
23. Projektna nastava kroz interaktivne panoe i posterske prezentacije;
24. Igram se i stvaram;
25. Kooperativno učenje;
26. Učenje njemačkog sa uspjehom;
27. Učenje za preduzetništvo;
28. Kritičko sagledavanje stvarnosti kroz vizuelne podsticaje;
29. Kreativna pratnja i harmonizacija u nastavi muzičke culture;
30. Čitalačka pismenost: metode uvježbavanja i podsticanja čitanja;
31. Unesimo inovacije u nastavu stranih jezika;
32. Aktivno orijentisana nastava matematike;
33. Nastava matematike sa upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija;
34. Internet učionica;
35. Dobra priprema za čas-uspešan čas;
36. Primjeri aktivnih metoda učenja u nastavi prirodnih nauka;
37. Do uspješne nastave kroz primjenu različitih metoda;
38. Igroliko učenje putem računara;
39. Video lekcije-nastavna sredstva savremenog obrazovanje;
40. Efektivna komunikacija u učionici;
41. WEB 2.0 učionica: savremeni WEB alati za interaktivnu nastavu;
42. Upućivanje učenika u samostalno izučavanje književnog teksta;
43. Interaktivno učenje u nastavi stranih jezika;
44. Metode obrade muzičkih igara u aktivnoj nastavi;
45. Put stvaraoca ili kako stvarati tekst;
46. Nastava crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti u II i III ciklusu osnovne škole;
47. Uporišne tačke u nastavi;
48. Priprema za čas zasnovana na ishodima;
49. Geometrijske konstrukcije, matematičke igre i 3D prikazi u GeoGebri;
50. Nastavnički web sajt- pomoćnik u nastavi;
51. Individualizacija nastave/učenja;
52. Učenje usmjereno na učenika;
53. Kompjuter-pravilno konfigurisanje ambijenta i rada na kompjuteru;
54. Djeca i savremene tehnologije - prednosti i nedostaci;
55. Muzičke aktivnosti u razrednoj nastavi;
56. Muzika kao impuls za kreiranje integrativne nastave;
57. Preduzetnička škola;
58. Aktivnosti za rad sa djecom koja se školuju na jeziku koji im nije maternji-
Transformativni pristup u vaspitno-obrazovnom radu u cilju razvoja govornih sposobnosti i pismenosti kod djece;
59. Dnevnik čitanja – vizuelizacija teksta kao podsticaj čitalačke aktivnosti učenika
60. Povezanost metoda rada i motivacije učenika;
61. Programiranje - programiranje igre i igranje programiranjem;

62. Moje vrijednosti i vrline- program za osnaživanje vaspitne uloge škole;
63. Interaktivne metode u nastavi sociologije;
64. Zanimljiva biologija;
65. Pedagoška primjena ICT-a;
66. Step by Step –Korak po korak -Kreiranje vaspitno-obrazovnog procesa u kome dijete ima centralnu ulogu – I do III razreda osnovne škole;
67. Suzbijanje govora mržnje na internet;
68. Sviranje *prima vista* (čitanje sa lista) i njegov fundamentalni značaj u razvoju svakog pijaniste, od najranjih početaka do formiranja zrelog umjetnika;
69. Klavirska dua i njihov uticaj na razvoj mladih pijanista kroz osnovnu i srednju muzičku školu;
70. Slikovnica i ilustrovana knjiga u I ciklusu osnovne škole;
71. Matematička pismenost;
72. Dani ELTAM-a – Inovacije u nastavi;
73. Učenje verbalnih sadržaja – o ključnoj kompetenciji učenje učenja;
74. Savremeni metod slušanja muzike u obrazovanju djece – od vrtića do zrelosti - put do kreativne ličnosti;
75. Nove tehnologije u službi kreativnosti u nastavi stranih jezika;
76. Podsticanje demokratske kulture u školi;
77. Komunikativni pristup u podučavanju gramatike;
78. PISA projekat – čitalačka pismenost;
79. Digitalne priče i bajke;
80. Kako da nastavnik postane dobar govornik;
81. Multidisciplinarni pristup nastavi prirodnih nauka (Multidisciplinarni pristup nekim temama iz biologije, fizike i hemije);
82. Nastava engleskog jezika zasnovana na interdisciplinarnom pristupu;
83. Podučavanje engleskog jezika kroz TESOL metode;
84. Projektno orijentisana nastava u zelenim temama i multimediji;
85. Kreativnost i inovativnost, potrebe savremenog društva;
86. Korelacija nastave solfeđa i instrumentom nastave ;
87. Metodski postupci u savladavanju sadržaja udžbenika Muzički koraci 3 za III razred osnovne muzičke škole;
88. Ludičke aktivnosti u nastavi stranih jezika;
89. Savremene tendencije u nastavi engleskog jezika;
90. Motivacija u nastavi, prijedlozi za italijanski;
91. Tehnologija u nastavi - nove tehnologije danas i sutra;
92. Početni oblici rada na dvoglasnom diktatu;
93. Savremene metode u nastavi prirodnih nauka – RWCT;
94. Upotreba Microsoft Office 365;
95. Interdisciplinarnost-primjena kartogafskog metoda;
96. Obuka nastavnika za primjenu različitih metoda učenja u nastavi;
97. Digitalna pedagogija;
98. Funkcionalno integrisano učenje;
99. Elektronski portfolio nastavnika i učenika;
100. Domaći zadaci po mjeri učenika/ca;

101. Poznavanje prirodnih specifičnosti Crne Gore – fizičko-geografske karakteristike Crne Gore;
102. Prezentacija vještine i javni nastup;
103. PISA testiranje – metode rješavanja i pisanja matematičkih zadataka;
104. Razvijanje vještine pisanja u nastavi engleskog jezika;
105. Projekti u nastavi maternjeg jezika i književnosti;
106. Geokologija – ekologija prostora Crne Gore;
107. Poznavanje društvenih karakteristika i odnosa u Crnoj Gori; društveno–ekonomske karakteristike Crne Gore;
108. Organizacija rada u kombinovanom odjeljenju;
109. Metode i oblici u savremenoj nastavi jezika i književnosti Modul 2;
110. Upotreba pitanja u nastavi;
111. Aktivirajmo učenike podsticajnim zadacima;
112. Nastava moderne istorije Jugoistočne Evrope;
113. Usvajanje gramatike kroz igru u nastavi stranih jezika;
114. Pedagoški pristupi obrazovanju o Holokaustu i prevenciji antisemitizma;
115. Istorija koja povezuje: Kako predavati o osjetljivim i kontroverznim istorijskim temama u zemljama bivše Jugoslavije?;
116. Interaktivna tabla – metodičko sredstvo;
117. Uspješno pripremi čas aktivne nastave;
118. Metode nastave i učenja;
119. Digitalno pripovijedanje u nastavi;
120. Pametni telefoni kao nastavno sredstvo;
121. Obrada slike i fotografije;
122. Vještine za adolescenciju;
123. Domaći zadatak u funkciji povećanja učeničkih postignuća;
124. Inkvajeri pristup u realizaciji naučnih sadržaja;
125. Kritičko mišljenje i rješavanje problema;
126. Terenska nastava istorije i geografije – od teorije do prakse;
127. PISA – Naučna pismenost;
128. Samoevaluacija škole/predškolske ustanove;
129. Muzičko pismo i interpretacija–elementi kreativnog pristupa muzičkom tekstu;
130. Klavirske sonate L.V.Betovena-analiza i interpretacija;
131. Efikasna pedagoška komunikacija;
132. Različiti muzički žanrovi u savremenoj akordeonističkoj pedagogiji;
133. Uticaj dodira ideja vizuelne umetnosti i muzike od XVII do XX vijeka na formiranje univerzalne ličnosti;
134. Terenska nastava u biologiji;
135. Interaktivna tabla u nastavi;
136. Persona Doll – Persona lutka;
137. Osnove Jave;
138. Temelji Jave;
139. Napredna JavaDizajn baza podataka i programiranje u jeziku SQL;
140. Temelji baza podataka;
141. Dječji e-portfolio kao alatka za individualizaciju nastave;
142. Kreativne tehnike u nastavi nižih razreda osnovna škole;

- 143. Saradnički oblici učenja u osnovnoj školi;
- 144. ECDL modul 7 – IT sigurnost;

III RAD SA DAROVITIM UČENICIMA

- 145. Nastava fizičkog vaspitanja i savremeni sport;
- 146. NTC sistem učenja - razvoj kreativnog i funkcionalnog razmišljanja i efikasnog učenja;
- 147. Rad sa darovitim učenicima kroz implementaciju hibridnog učenja;
- 148. Instrumentalna muzika Johana Sebastijana Baha: pristup tumačenju i interpretaciji;
- 149. Rad sa darovitim učenicima u nastavi maternjeg jezika i književnosti;
- 150. Model podrške učenicima prilikom apliciranja za studije u inostranstvu;
- 151. Psihološke poruke dječijeg crteža;
- 152. Muzičko stvaralaštvo kao aktivnost i kao kreativni izazov;
- 153. Jačanje kompetencija nastavnika u dijelu programiranja i upravljanje robotom;
- 154. Jačanju kompetencija nastavnika u dijelu programiranja u Scratch-u;
- 155. Uloga nastavnika u podsticanju razvoja darovitosti kod djece;
- 156. Identifikacija i rad sa darovitom djecom;
- 157. Kreativne aktivnosti u nastavi stranih jezika s posebnim osvrtom na rad sa darovitim učenicima;
- 158. Mozak, ruke i riječ u nastavi biologije;
- 159. Zanimljiva i primjenjiva genetika za darovite učenike;
- 160. Multidisciplinarnost za darovite učenike osnovnih i srednjih škola;
- 161. Podsticanje darovitih učenika u nastavi jezika i književnosti;
- 162. Inovativne metode i rad sa darovitom djecom u nastavi prirodnih nauka (Prirode, Biologije, Fizike i Hemije);
- 163. NTC i rana muzička stimulacija;
- 164. Motivisanje i afirmacija darovitih učenika u nastavi stranih jezika;
- 165. Savremeni metodički pristup u metodici likovnog vaspitanja dece predškolskog i mlađeg školskog uzrasta;
- 166. Izazovi rada sa darovitim učenicima;
- 167. Primjena teorije višestruke inteligencije u nastavi stranih jezika (rad sa darovitim učenicima);
- 168. ECDL modul 9 obrada slika;

IV TIMSKI RAD U ŠKOLI

- 169. Učionica u oblaku uz Google Apps aplikacije;
- 170. One Note bilježnica- sortiranje i dijeljenje pedagoške dokumentacije;
- 171. Timskim radom do uspješnije škole;
- 172. Timski rad kao važna komponenta aktualizacije ljudskih resursa u vaspitno-obrazovnom procesu;
- 173. Kreativne mogućnosti razvijanja početnih matematičkih pojmova;
- 174. Upravljanje i organizacija vremena – osnova za uspješan rad zaposlenih i ustanove
- 175. Organizacija i izvođenje timske nastave;
- 176. Obuka trenera za realizaciju programa “Moje vrijednosti i vrline” program za osnaživanje vaspitne uloge škole;
- 177. Timski rad i saradničko učenje;

178. AMBASADORI ŠKOLE - transparentnost školskih djelatnosti i unapređivanje međuškolske saradnje;
179. Horizontalno učenje i usavršavanje nastavnika unutar ustanove kao oslonac za bolja postignuća učenika;
180. Preduzetničko učenje – Međupredmetna oblast u planu i program;
181. Razumijevanje adolescenata u učionici – uloga nastavnika;
182. Odjeljenski sastanci – od ideje do realizacije;
183. Komunikacijske vještine u vaspitno-obrazovnom procesu;
184. Interkulturalna škola;
185. Komunikacija i timski rad u školi;
186. Vaspitač u osnovnoj školi;
187. “Saradnjom do cilja”;
188. Prevencija odustajanja od školovanja;
189. Integrativni pristup u nastavi;
190. Samoprocjena i povratna informacija – uspješne alatke za profesionalni razvoj;
191. Pozitivna disciplina;
192. Uvod u ključne vještine: upravljanje procesom integracije ključnih vještina u nastavne i van-nastavne aktivnosti za direktore škola;
193. Timska nastava;
194. Zajednica učenja;
195. Profesionalno usavršavanje nastavnika u srednjem opštem obrazovanju;

V RAD SA UČENICIMA SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA

196. Asistivna tehnologija u radu sa djecom sa smetnjama iz spektra autizma i djecom s problemima u komunikaciji;
197. Brajevo pismo i Brajeva matematička notacija u inkluzivnom obrazovanju;
198. Dostupnost mreža podrške djeci sa posebnim obrazovnim potrebama;
199. Đeca sa smetnjama vida u inkluzivnom obrazovanju;
200. Edukacija nastavnika za saradnju s asistentima u nastavi, obuka asistenata i drugih koji mogu biti podrška đeci s posebnim obrazovnim potrebama u obrazovno-vaspitnom sistemu Crne Gore;
201. Igra i procjena igre kod djece sa smetnjama u razvoju;
202. Indeksom do inkluzivne kulture, politike i prakse u obrazovno-vaspitnim ustanovama u Crnoj Gori;
203. “Inkluzija kroz sport učenika s intelektualnim smetnjama, autizmom i poteškoćama učenja” Specijalna Olimpijada;
204. Karijerno vođenje i savjetovanje učenika s posebnim obrazovnim potrebama;
205. Korišćenje asistivne tehnologije za rad sa djecom s posebnim obrazovnim potrebama;
206. Korišćenje pdžbenika u Dejzi format;
207. Metodčki modeli za poboljšanje čitanja i pisanja u I ciklusu osnovnoškolskog obrazovanja;
208. “Mladi sportisti” Specijalna Olimpijada;
209. Muzika i razvoj govora;
210. Napredni nivo obuke - Obrazovni rad sa djecom i mladima RE populacije;
211. Obrazovni rad s imigrantskom djecom i mladima;

212. Obrazovanjem protiv predrasuda;
213. Obuka pripravnika za rad po inkluzivnom modelu;
214. Obuka za izradu i primjenu IROP-a (revidirana forma za vrtiće, osnovna i srednje škole);
215. Obuka za izradu i primjenu Individualnog tranzicionog plana 1 (ITP 1 prelazak iz osnovnog u srednje obrazovanje);
216. Ocjenjivanje učenika u inkluzivnom obrazovanju;
217. Ovladavanje matematičkim vještinama u I ciklusu;
218. Partnerstvo škole i porodice;
219. Primjena asistivne tehnologije u radu sa djecom sa smetnjama vida, tjelesnim i kombinovanim smetnjama;
220. Primjena vodiča za rad sa djecom s intelektualnim smetnjama;
221. Prilagođavanje u nastavi crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti za učenike sa slabovidnošću i bez sposobnosti viđenja;
222. Podrška učenicima s autizmom u sistemu inkluzivnog obrazovanja;
223. Potpomognuta komunikacija i vizuelne strategije za djecu sa smetnjama iz spectra autizma;
224. Primjena principa NEdiskriminacije djece s posebnim obrazovnim potrebama;
225. Program obrazovanja za učenje Znakovnog jezika- osnovna nivo;
226. Rad sa djecom i adolescentima/kinjama sa emocionalnim problemima- primjena u pedagoškoj praksi;
227. Rana intervencija za djecu sa poremećajima iz spektra autizma;
228. Rad sa djecom sa poremećajima iz spektra autizma;
229. Učenici sa ADHD sindromom: pokazatelji i pristup u radu;
230. Obrazovni rad sa djecom i mladima RE populacije;

VI PREVENCIJA NASILJA

231. Prevencija seksualnog nasilja;
232. Asertivna komunikacija kao most u građenju odnosa;
233. Da u školi drugarstvo ne boli;
234. Škola bez nasilja – ka sigurnom i podsticajnom školskom okruženju;
235. Suočavanje s nasiljem u školi;
236. Formalno obrazovanje kao resurs u prevenciji i suzbijanju porodičnog i partnerskog nasilja;
237. Rad sa djecom i adolescentima/kinjama s poremećajima u ponašanju – primjena u pedagoškoj praksi;
238. Kreativno rješavanje konflikata u učionici;
239. Osnaživanje škole za spriječavanje i prevenciju internet nasilja – Modul 2;
240. Prevencija nasilja u vaspitno-obrazovnim ustanovama;
241. Osnaživanje škole za spriječavanje i prevenciju internet nasilja – Modul 1;
242. Roditeljstvo za cjeloživotno zdravlje za malu djecu;
243. Osnaživanje nastavnika za vaspitni rad u cilju prevencije nasilja;
244. „Od sukoba do saradnje“ – program za prevazilaženje agresivnog i neprimjerenog ponašanja;
245. Stop diskriminaciji – prevencija nasilju;
246. Poštovanje rodne ravnopravnosti kao instrumenta veće bezbjednosti u obrazovanju;
247. Uloga nastavnika u prevenciji i borbi protiv nasilja i govora mržnje na internetu;

248. Prevencija i suzbijanje vršnjačkog nasilja u cilju formiranja povoljne školske klime za razvoj učenika;
249. Prevencija nasilja upotrebom forum teatra;
250. Vršnjačko nasilje putem interneta - prevencija i intervencija;
251. Stop diskriminaciji – prevencija nasilju;
252. Digitalno nasilje nad djecom – prevencija i zaštita;
253. Kako u konfliktnim situacijama - sa učenicima, kolegama i roditeljima;
254. Školska medijacija – bazični trening;
255. Saradnja škole i roditelja kao važan preduslov optimalnog vaspitanja i razvoja u institucionalnom kontekstu;
256. Prevencija nasilja nad djecom s posebnim obrazovnim potrebama;
257. Prepoznavanje i reagovanje u slučajevima nasilja nad i među djecom;
258. Metodologije u službi promjene ponašanja kod učenika i učenica;
259. Učiti kako živjeti zajedno – prevencija nasilja u školama;
260. Integrisanje principa prevencije u borbi protiv trgovine ljudima u obrazovni sistem Crne Gore;
261. Obrazovni sistem u prevenciji trgovine djecom, sklapanja nedozvoljenih brakova i ekonomske eksploatacije djece;
262. Školska medijacija – trening za trenere;
263. Pedagoški adekvatno regulisanje dječijeg ponašanja – napredni nivo;
264. Pedagoški adekvatno regulisanje dječijeg ponašanja – osnovni nivo;
265. Specifičnosti vaspitno-obrazovnog rada s djecom i mladima iz jednoroditeljskih porodica;
266. Prevencija ekstremizma među mladima;
267. Osnaživanje nastavnika za prepoznavanje diskriminacije i upoznavanje sa mehanizmima zaštite od diskriminacije;

VII PREDŠKOLSKO VASPITANJE I OBRAZOVANJE

268. Metode podsticanja pravilnog govorno-jezičkog razvoja djece predškolskog uzrasta;
269. Specifičnosti vaspitno-obrazovnog rada sa djecom u ranom djetinjstvu/jaslama;
270. Saradničko učenje u predškolstvu;
271. Kako sačuvati nastavnike;
272. Pomozi mi da uradim sam – unepređenje kvaliteta dječijeg učenja i razvoja putem ručno izrađenih didaktičkih materijala;
273. Korak dalje s lutkom kroz predškolsko obrazovanje;
274. Planiranje vaspitno-obrazovnog rada u predškolskim ustanovama;
275. Izazovi roditeljstva – podrška porodici u uspješnom roditeljstvu;
276. Kako pomoći djetetu da prevaziđe krizne životne situacije;
277. Pripremni vrtić za djecu RE populacije;
278. Vježbe svakodnevnog života u Montesori pedagogiji;
279. Rana intervencija za djecu sa smetnjama vida i u tjelesnom razvoju;
280. Vaspitanje i obrazovanje za održivi razvoja u predškolskim ustanovama;
281. Vaspitno-obrazovni rad s djecom u jasličnim grupama;
282. Portfolio djeteta;
283. Obuka za rad interaktivnih službi za rano i predškolska obrazovanje;
284. Aktivnosti, igre, materijali za rad s djecom predškolskog uzrasta;
285. Razvoj kritičkog mišljenja kod djece predškolskog i ranog školskog uzrasta;

286. Step by step;
287. Partnerstvo između porodice i predškolske ustanove;
288. Posmatranje u cilju praćenja dječijeg razvoja i efikasnijeg planiranja vaspitno-obrazovnih aktivnosti u predškolskim ustanovama;
289. Metode vaspitni-obrazovnog rada za upoznavanje okoline u predškolskom vaspitanju i obrazovanju;
290. NTC system – razvoja ukupnih sposobnosti djeteta;
291. Metode podsticanja pravilnog govorno-jezičkog razvoja dece predškolskog uzrasta;
292. Višedimenzionalni individualizovani pristup učenju i sveukupnom razvoju djece predškolskog uzrasta;
293. Komunikacija u predškolskoj ustanovi;
294. Podsticanje senzornog razvoja prema Montesori pedagogiji;

VIII DRUGI PROGRAMI

295. Zdravi stilovi života u osnovnoj i srednjoj školi;
296. Savremeni trendovi treninga trenera u obrazovanju;
297. Od priče do scene;
298. Vrednovanje i planiranje prostora - održivi gradovi i naselja;
299. Obrazovanje u oblasti smanjenja rizika od katastrofa;
300. Nacionalna akademija o obrazovanju za demokratsko građanstvo i ljudska prava;
301. Istraživanje humanitarnog prava;
302. Interkulturalno obrazovanje;
303. Upotreba blok flaute u nastavi muzičke kulture;
304. Razvoj i učenje u prirodi, oblastkorišćenje resursa;
305. Vođenje pedagoške dokumentacije;
306. Značaj adekvatne neverbalne komunikacije u vaspitno – obrazovnom procesu;
307. Obuka nastavnika za organizaciju volonterskih aktivnosti i upravljanje volonterskim klubom u osnovnoj i srednjoj školi;
308. Praktična primjene EXCEL –a u nastavi i administraciji;
309. Muzička kultura i savremene tehnologije;
310. Profesionalna orijentacija učenika u osnoj školi;
311. Osavremenite svoju nastavu uz pomoć prezentacije;
312. Psihosocijalna podrška djeci/učenicima u stresnim situacijama;
313. Upotreba medija u demokratskom društvu;
314. Multimedijalne tehnologije u nastavi;
315. Nastavnik kao istraživač;
316. Primena matematičkih manipulativnih materijala u vrtiću;
317. Preduzetničko učenje – izborni predmet u školi;
318. Uz pomoć mapa uma do funkcionalnih znanja;
319. Podučavanje engleskog jezika putem interneta;
320. Modle servis za e-učenje;
321. Savremene tehnologije u nastavi muzike;
322. Obuka u pružanju prve pomoći;
323. Socio – emocionalna adaptacija učenika u domu (ovima);
324. Korelacija u nastavi stranih jezika – primjer korelacije sa Likovnom kulturom i umjetnošću;
325. Integracija romske djece u osnovne škole;
326. Podrška realizaciji programa profesionalne orijentacije u osnovnoj školi;

327. Testiranje u nastavi italijanskog jezika – produktivne vještine;
328. Produktivne vještine u nastavi stranih jezika;
329. Receptivne vještine u nastavi stranih jezika;
330. Uloga nastavnika u zaštiti i realizaciji svojih prava predviđenih zakonskom i školskom regulativom;
331. Obrazovanje za društvenu pravdu. Načini izgradnje otvorenog društva – protiv predrasuda i stereotipa;
332. Razvoj interkulturalnih kompetencija nastavnika;
333. Tehnika Non presso na horni;
334. Terenska nastava istorije i geografije – od teorije do prakse;
335. Samoevaluacija škole/predškolske ustanove;
336. Muzičko pismo i interpretacija. Elementi kreativnog pristupa muzičkom tekstu;
337. Klavirske sonate L.V.Betovena. Analiza i interpretacija;
338. Ljudska biblioteka;
339. Značaj sindikata prosvjete; Zakoni i propisi u oblasti obrazovanja;
340. Efikasna pedagoška komunikacija;
341. Različiti muzički žanrovi u savremenoj akordeonističkoj pedagogiji;
342. Obrazovanje za društvenu pravdu: način izgradnje otvorenog društva – Protiv predrasuda i stereotipa – Program za djecu;
343. Obrazovanje za ljudska prava kao međupredmetna tema;
344. Karijerna orijentacija u srednjim školama (gimnazije i srednje stručne škole);
345. Uticaj dodira ideja vizuelne umetnosti i muzike od XVII do XX veka na formiranje univerzalne ličnosti;
346. Eksterno testiranje iz prirodnih nauka – III ciklus;
347. Prava i obaveze nastavnika u vaspitno-obrazovnim ustanovama;
348. Terenska nastava u biologiji;
349. Karijerna orijentacija učenika u osnovnim i srednjim školama;
350. Interaktivna tabla u nastavi;
351. Nova medijska pismenost – participativna kultura za participativnu demokratiju;
352. Medijska pismenost;
353. Kako realizovati kontroverzne teme u nastavi;
354. Podrška realizaciji programa karijerne orijentacije u srednjim školama;
355. Interaktivna obuka – program za trenere;
356. PISA – Naučna pismenost;
357. ECDL start;
358. ECDLmodul 5- Presentacija;
359. ECDL, Modul 6 – Baze podataka;
360. ECDL modul 8 – Onlajn kolaboracija;
361. ECDL Modul 10-Obrada internet slika;
362. Podrška djeci i roditeljima koji su u procesu razvoda i razvedeni;
363. Efikasni roditeljski sastanci;
364. Teorija i praksa ljudskih prava;
365. Interkulturalno obrazovanje;
366. Značaj sindikata prosvjete. Zakoni i propisi u oblasti obrazovanja;
367. Karijerna orijentacija učenika u osnovnim i srednjim školama;

II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Zavod za školstvo je objavio Konkurs za izbor program stručnog usavršavanja nastavnika u skladu sa Pravilnikom o organizaciji stručnog usavršavanja nastavnika i načinu izbora autora programa stručnog usavršavanja („Službeni list Crne Gore“ br. 63/16). Na konkurs je pristiglo 560 programa, komisija je odobrila 367 programa stručnog usavršavanja, dok su 193 programa odbijena iz sljedećih razloga:

I OCJENJIVANJE

Kriterijumi: Program nije konceptualno usaglašen sa obrazovnom politikom i kurikulumom u Crnoj Gori; Ishodi su prilično uopšteni i definisani su kao ciljevi, ne odgovaraju konkretnoj temi seminara; Ciljevi radionica miješaju se sa ishodima programa obuke; Program djelimično odgovara na potrebe razvoja nastavničkih kompetencija (praksi).

Praćenje efekata obuke – evaluacija: Nedovoljno ili djelimično su definisani efektivni načini za osiguravanje održivosti programa.

Dokumentacija nije predata u predviđenoj formi (bez CV i scenarija, dostavljene preporuke ne odgovaraju konkretnom programu obuke).

1. Ocjenjivanje u nastavi Crnogorskog–srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti;
2. Odabir i formulacija tema pismenih zadataka (i njihovo vrednovanje) u II i III ciklusu osnovne škole iz predmeta Crnogorski–srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost (književno-teorijsko, pedagoško-psihološko i sazajno polazište);
3. Eksterne i eksterno-interne provjere znanja u nastavi jezika i književnosti dodato;
4. Pisana provjera znanja učenika u nastavi geografije u skladu sa pravnom regulativom;
5. Class Marker - online softver sa testovima;
6. Kreiranje testova u nastavi;
7. Ocjenjivanje u nastavi matematike;
8. Kvalitetno ocjenjivanje učenika za bolju ocjenu;
9. Školsko ocjenjivanje;

II AKTIVNE METODE NASTAVE/UČENJA (uključujući i nastavu u kombinovanim odjeljenjima)

Kriterijumi: Sadržaj nedovoljno ili djelimično odgovara ciljevima programa obuke; Scenario je neprecizan/preambiciozan/nejasan/nepotpun; Radionice su nedovoljno razrađene; Ishodi su uopšteno definisani; Program obuke je nedovoljno inventivan.

Organizacija obuke: Stručne kvalifikacije i kompetencije trenera nijesu odgovarajuće za ponuđeni program obuke; Predviđeno trajanje obuke ne osigurava efektivan rad učesnika obuke.

Praćenje efekata obuke – evaluacija: Nedovoljno ili djelimično su definisani efektivni načini za osiguravanje održivosti programa; Korišćena literatura je bazirana isključivo na web stranicama.

Dokumentacija je nepotpuna ili nije predata u predviđenoj formi (bez CV i scenarija, dostavljene preporuke ne odgovaraju konkretnom programu obuke ili su preporuke date autorima, a ne konkretnom programu obuke; preporuka je formalnog karaktera...).

1. Narodne igre/plesovi Crne Gore 1. nivo-osnovni;
2. Narodne igre/plesovi Crne Gore 2. nivo-napredni;
3. Office 365 u školi;
4. Osnove veb-dizajna - kreativan način za razvoj učenika;
5. Saradnički trougao nastavnik, učenik, roditelj - internet učionica;
6. Učimo na više načina;
7. Upotreba onlajn igara u nastavi;
8. Veb-alatima do interaktivne nastave;

9. Muzika uz pomoć računara;
10. Nastava stranih jezika kroz stripove, digitalne priče i virtuelna okruženja;
11. Nastava u oblaku;
12. Digitalni atlas;
13. Digitalni marketing u ekonomiji, ugostiteljstvu i turizmu;
14. Držimo korak sa učenicima-upotreba onlajn resursa i alata u nastavi stranih jezika;
15. Jezička kultura na internetu;
16. Kreativnost u nastavi engleskog jezika;
17. Kreativne tehnike u nastavi nižih razreda osnovne škole;
18. Vedska matematika kao pedagoško-metodički alat za razvoj kognitivnih sposobnosti djece;
19. Metode obrade u poučavanju problematike naselja u nastavi;
20. Ogledi u funkciji aktivnog učenja u nastavi Prirode i društva;
21. Interaktivna nastava;
22. Značaj primjene radionica i diferenciranih zadataka u nastavi književnosti u osnovnoj školi;
23. Govorna vježba u nastavi jezika u osnovnoj školi u cilju poboljšanja govorne kulture učenika;
24. Značaj nastave jezika i književnosti u osnovnoj školi u cilju primjene integrisane nastave kao vida preduzetničkog učenja;
25. Metodički pristup u obradi književnoteorijskih pojmova u osnovnoj školi;
26. NTC metoda u nastavi Crnogorskog–srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti;
27. Intraktivne metode u nastavi;
28. Kritičko sagledavanje stvarnosti kroz vizuelne podsticaje;
29. Multimedijalni sadržaji u funkciji obrazovanje;
30. Korelacija interaktivne table i softvera za prezentaciju 3D modela;
31. Reprodukcijska kroz književne epohe;
32. Učenje kroz igru;
33. Nezainteresovanost djece i mladih za učenje;
34. Razvijanje vještine pisanja u nastavi engleskog jezika;
35. Vertikalna povezanost u nastavi fizičkog vaspitanja;
36. Upotreba obrazovnih tehnologija za učenje i podučavanje engleskog jezika;
37. Specifičnost rada u nastavi fizičkog vaspitanja u razrednoj nastavi;
38. Organizacija škole u prirodi;
39. Rad vaspitača i učitelja u I razredu;
40. Unapređivanje PRNS;
41. Upotreba obrazovnih tehnologija za učenje i podučavanje engleskog jezika;
42. Savremene metode muzičkog obrazovanja u različitim razvojnim fazama djeteta;
43. Metode i oblici u savremenoj nastavi jezika i književnosti Modul 1;
44. Grupni rad i interdisciplinarnost sa primenom veb alata;
45. Blog, Instagram i Fejzbuk u nastavi;
46. Programirana nastava;
47. Savremeni metodički pristupi u metodici likovnog vaspitanja djece predškolskog i mlađeg školskog uzrasta;
48. Tehnike koje poboljšavaju učenje i nastavu matematike;
49. “Unapređenje škole”- Podrška razvoju škola;
50. Efektivna edukacija u cilju unapređivanja profesionalnih kompetencija nastavnika;
51. Savremeni pristup obradi epskih pjesama;
52. Plesna učionica;
53. Problemska nastava i faze urješavanja problema u problemskoj nastavi;

54. Implementacija didaktičkih igara u nastavi matematike;
55. Medijska pismenost – obuka nastavnika za izborni predmet Medijska pismenost;
56. Inovativni pristup nastavi domaće lektire u osnovnoj školi;
57. Multimedija kao pokretač aktivnog učenja;
58. Školski elektronski časopis u službi kreativnosti učenika;
59. Debata u nastavi Istorije i Geografije;
60. Nastava Istorije i Geografije usmjerena na učenika – projektno učenje;
61. Bajkovita nastava kroz slikovite prikaze i animirane price;
62. Animacije i simulacije u nastavi prirodnih nauka;
63. Digitalna pismenost i nastava maternjeg jezika i književnosti;
64. Inkvajeri metoda u razrednoj nastavi;
65. Obuka nastavnika za implementaciju programa „Energija oko nas i klimatske promjene“;
66. Istraživački metod (IBSE) u nastavi Fizike – prirode u osnovnim školama;
67. Istraživački pristup (IBSE) u nastavi Biologije u osnovnim školama;

III RAD SA DAROVITIM UČENICIMA

Kriterijumi: Sadržaj programa obuke djelimično odgovara definisanim ciljevima programa; Teme programa su djelimično povezane (konzistentne); Program obuke djelimično odgovara na potrebe razvoja nastavničkih kompetencija (praksi).

Organizacija obuke: Predviđeno trajanje obuke djelimično osigurava efektivan rad učesnika obuke; Djelimično su obezbijeđeni materijali nakon obuke.

Praćenje efekata obuke – evaluacije: Nedovoljno ili djelimično su definisani efektivni načini za osiguravanje održivosti programa.

Dokumentacija nije predata u predviđenoj formi (bez CV i scenarija, i bez odgovarajuće preporuke.)

1. Podrška darovitim učenicima u osnovnoj školi u nastavi Crnogorskog–stpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti;
2. Dječiji kreativni rad;
3. Primjena projektne nastave u radu s darovitim učenicima;
4. Takmičenje kao podsticaj darovitog djeteta;
5. Micro:bit u nastavi;
6. Podsticanje darovite djece u vaspitno-obrazovnim ustanovama;
7. Rad sa nadarenom djecom;
8. Identifikacija i rad sa darovitim učenicima;
9. Uočavanje, motivisanje i praćenje učenika nadarenih za matematiku;
10. Darovita deca i učenici u inkluzivnom okruženju;

IV TIMSKI RAD

Kriterijumi: Sadržaji programa ne odgovaraju u dovoljnoj mjeri ciljevima područja programa stručnog usavršavanja nastavnika. Sadržaji su djelimično usaglašeni s definisanim ciljevima programa. Teme programa su djelimično međusobno logički povezane, konzistentne.

1. Mentorstvo nastavniku pripravniku;
2. Timski rad članova stručne službe;
3. Dijelim zadatke a udvostručujem uspjeh, to sam ja – timski rad;
4. Volonterski rad u lokalnoj zajednici;
5. Modeli podrške i supervizije nastavnika unutar školskog kolektiva;
6. Saradnja direktora i stručnih saradnika (pedagoga i psihologa);

Kriterijumi: Teme obuhvaćene programima su nedovoljno konzistentne, odnosno nijesu u dovoljnoj mjeri međusobno logički povezane. Radionice nisu inovativne, pružaju informacije koje

su već poznate i lako dostupne polaznicima, tako da programi ne odgovaraju na potrebe razvoja nastavničkih kompetencija i nastavničke prakse.

7. Bazične emocionalne kompetencije i upravljanje emocijama;
8. EDMODO – Obrazovna društvena mreža kao platforma za saradničko učenje;
9. E-PORTFOLIO instrument za napredovanje i saradnju;
10. Jačanje kompetencija nastavnika za upravljanje timom;
11. Kvalitetan odnos nastavnika-učenika;
12. Umrežavanje nastavnika;
13. Upravljanje timovima;

Kriterijumi: Neadekvatan scenario radionica i dužina trajanja radionica ne odgovara broju dana predviđenih za realizaciju programa.

14. Trening za trenere;

Kriterijum: Nepotpuna dokumentacija

15. Timski rad u osnovnoj školi u cilju unapređenja školskog ambijenta, kvaliteta nastave, vannastavnih aktivnosti, saradnje sa roditeljima i lokalnom zajednicom;

V RAD SA UČENICIMA SA POSEBNIM OBRAZOVNIM POTREBAMA

Kriterijumi: Medicinski model programa koji ne odgovara obrazovnoj politici, kao i međunarodnim standardima i konvencijama koje nas obavezuju. Scenariji programa nijesu razrađeni.

1. Dyslexia i dysfraphia;
2. Kohlearni implant;
3. Teškoće u učenju (disleksija, diskalkulija, disgrafija);

Kriterijumi: Scenarija radionica nijesu u skladu sa programom. Ishodi učenja nijesu u potpunosti definisani i nijesu usklađeni sa radionicama obuke.

4. Rad sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama;
5. Brajevo pismo u inkluzivnom obrazovanju;
6. Inkluzija u nastavi prirodnih nauka;
7. Rani razvoj djeteta, kako da shvatim, pratim i stimulišem
8. Problematično ponašanje;
9. Rad sa djecom s intelektualnim poteškoćama;
10. Neverbalni oblici komunikacije- gest i mimika kao sredstvo komunikacije;
11. Djelatnosti mobilne službe u resursnom centru;
12. Senzorna soba-rad i stimulacija;

Kriterijumi: Programi nijesu u skladu sa Strategijom inkluzivnog obrazovanja i obrazovnom politikom Crne Gore

13. Ka punoj inkluziji u osnovnim i srednjim školama;
14. Edukacija nastavnika u srednjim školama za rad sa učenicima s posebnim obrazovnim potrebama;
15. Inkluzivno obrazovanje u vrtićima, osnovnoj školi i resursnom centru;
16. Specifične smetnje u učenju-rani simptomi i metode rada u učenju;
17. Strategija prilagođavanja pristupa djeci sa smetnjama u razvoju u inkluzivnim grupama;
18. Kako pomoći učenicima sa problemima u ponašanju;
19. Primjena asistivnih i savremenih sredstava i metoda u radu;

VI PREVENCIJA NASILJA

Kriterijumi: Nijesu navedeni ciljevi radionica; Nedovoljna povezanost tema, aktivnosti, ishoda; Nedovoljna povezanost tema, aktivnosti, ishoda; Iz CV-a se ne može zaključiti da su stručne kvalifikacije autora/trenera za ovu oblast dovoljne

Nejasni, nerazrađeni scenariji.

1. Pokreni i promijeni;
2. Učešće roditelja u životu škole;
3. Komunikacija s učenicima i rješavanje konfliktnih situacija;
4. Prevencija nasilja u osnovnim i srednjim školama;
5. Pružanje podrške razvoju antidiskriminativne kulture u vaspitno-obrazovnim ustanovama;
6. Prevencija vršnjačkog nasilja u virtuelnom svijetu;
7. Komunikacija s adolescentima u učionici – upravljanje konfliktima;
8. Prevencija nasilja;
9. Prevencija bolesti zavisnosti kroz razvoj socijalnih vještina;
Kriterijum: Nepotpuna dokumentacija
10. Da nam škola bude sigurna;

VII PREDŠKOLSKO VASPITANJE I OBRAZOVANJE

Kriterijumi: Sadržaji programa nijesu upotpunosti usaglašeni s definisanim ciljevima programa. Aktivnosti kojima se realizuje obuka nijesu upotpunosti usklađene s ciljevima programa. Programi ne nude ništa posebno novo, što može da značajno unaprijedi kompetencije u odnosu na ono što je sastavi dio bazičnog obrazovanja.

1. Više od igre-dramski metod i dramske tehnike u radu s decom;
2. Razvijajmo govor igrajući se u našem vrtiću;
3. Od pitanja do saznanja – projektno planiranje kroz dramsko-istraživačko pitanje;
4. Moć mašte i pokreta;
5. Osnove socio-emocionalnog razvoja djece predškolske dobi;
6. Podsticanje dječijeg samopoštovanja;
7. Rastimo uz ples;
8. Osnaži se - izazovne situacije kao prilika za lični i profesionalni razvoj;
9. Linija i boja kao kreativni alat razvoja i postignuća dece i učenika;
10. Primena inovativnih metodičkih pristupa u funkciji unapređenja vaspitno-obrazovnog rada dece predškolskog uzrasta;
11. Eksperimentalne likovne tehnike u radu s darovitom i decom sa smetnjama u razvoju;
12. Podsticanje dječijeg razvoja;
13. Sa stresom je lako, ako znaš kako;
14. Muzičko stvaralaštvo i kreativna pratnja na instrumentima orfovog instrumentarijuma;
15. Pedagoška dokumentacija u predškolskim ustanovama;
16. Primena projektnog planiranja u predškolskoj ustanovi kroz elemente integrisanog učenja;
17. Izrada didaktičkog materijala za stimulaciju razvoja vizuelne percepcije i fine motorike za djecu s intelektualnim smetnjama;
18. Pripremni vrtići;
19. Slikovnica u vrtiću;
20. Preduzetničko učenje u predškolskim ustanovama;
21. Načini i strategije prevladavanja stresa kod nastavnika predškolskog vaspitanja;
22. Prevladavanje stresa metodama kognitivno-bihevioralne psihoterapije;
23. Put ka zdravom djetinjstvu kroz fizičke aktivnosti;
24. Muzička radionica u vrtiću;
25. Značaj slobodnih aktivnosti u vrtiću/školi za svestran razvoj ličnosti djece;

VII DRUGI PROGRAMI

Kriterijumi: Nedovoljno usaglašeni ciljevi, sadržaj i aktivnosti programa obuke

1. Prevencija bolesti zavisnosti kroz razvoj socijalnih vještina;
2. Čitanje (ni)je zlato – štitimo se znanjem!;

3. Medijska pismenost – obuka nastavnika za izborni predmet Medijska pismenost;
  4. Saradnja roditelja i škole;
  5. Kreiranje i moderacija obuka;
  6. Humana škola-škola kao životna zajednica;
  7. Ocjenjivanje u funkciji razvoja i učenja;
  8. Savladavanje mekih vještina u relaciji nastavnik-učenik-roditelj unutar ustanove;
  9. Razvijanje karaktera kod djece-12 vrijednosti za uspješnije učenje;
  10. Chemistry Add-in for Word (program za unos hemijskih formula);
  11. Power point u nastavi;
  12. Izazovi i mogućnosti zastupljenosti teme bezbjednosti saobraćaja u nastavnom planu i programu osnovnih škola;
  13. Strategija izrade godišnjeg plana rada za predmet Crnogorski–srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost u osnovnoj školi;
  14. Rodna ravnopravnost u nastavi;
  15. Rješavanje konflikata i interkulturalna komunikacija u učionici;
  16. GDPR i obrazovanje;
  17. Interkulturalno obrazovanje i nastava filozofije;
  18. Interkulturalno obrazovanje i nastava književnosti;
  19. Globalno obrazovanje – interkulturalna dimenzija;
  20. Medijska pismenost u interkulturalnoj komunikaciji;
  21. Dnevna priprema – od pisanja do realizacije;
  22. Planiranje u nastavi;
  23. Strategija izrade Godišnjeg plana rada za predmet Crnogorski–srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost u osnovnoj školi;
  24. Izazovi i mogućnosti zastupljenosti teme bezbjednosti saobraćaja u nastavnom planu i programu osnovnih škola;
  25. Ljudska biblioteka;
  26. Saradnja roditelja i škole Modul 2;
  27. Egzemplarni model nastavnog rada;
  28. Obuka ispitivača za usmenu komunikaciju za njemačku jezičku diplpmu DSDII-vino B2/C1;
  29. Ispit iz pismene komunikacije za njemačku jezičku diploma (DSD) prvi stepen;
  30. Obuka ispitivača za usmenu komunikaciju za njemačku jezičku diplpmu DSDII-vino A2/B1;
  31. Internet i mi u sigurnoj mreži;
  32. Empatija, asertivno i prosocijalno ponašanje, uticaj na emocije kod drugih ljudi, stereotipi kod djece školskog uzrasta;
  33. Pobjednički scenario u učionici;
  34. Izazovi i mogućnosti zastupljenosti teme bezbjednosti saobraćaja u nastavnim planovima i programima osnovna škole;
  35. Razvoj interkulturalnih kompetencija;
- Kriterijum:** Nepotpuna dokumentacija
36. Mentorstvo;
  37. Profesionalne kompetencije nastavnika;
  38. Razvoj emocionalne inteligencije – od nastavnika do deteta;

U skladu sa članom 9 Pravilnika o organizaciji stručnog usavršavanja nastavnika i načinu izbora autora programa stručnog usavršavanja vrednovanje i stručnu ocjenu programa vršila je Komisija koju je obrazovao Zavod za školstvo. Na prijedlog komisije Zavod za školstvo je utvrdio prijedlog izabranih autora programa.

Nacionalni savjet za obrazovanje je na sjednici održanoj 16. jula 2019. godine razmatrao prijedlog Zavoda za školstvo broj 01-1174/1 od 5. jula 2019. godine, za usvajanje programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2019/2020 i 2020/2021. godinu za predškolsko vaspitanje i obrazovanje, osnovno obrazovanje i vaspitanje i opšte srednje obrazovanje.

Iz navedenih razloga odlučeno je kao u dispozitivu.

Pravna pouka: Autor programa koji smatra da njegov program iz neopravdanih razloga nije izabran može podnijeti žalbu Ministarstvu prosvjete u roku od 15 dana od dana prijema odluke.

Predsjednik

Nacionalnog savjeta za obrazovanje

Prof. Dr. Đorđe BOROZAN